

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Fi2026/01150

Promemoria

Nya krav på startkapital för kreditinstitut

Maj 2026

Promemorians huvudsakliga innehåll

Kreditinstitut är företag som har tillstånd att bedriva bankrörelse (banker) eller finansieringsrörelse (kreditmarknadsföretag). Bankrörelse kan bedrivas i bolagsform som ett bankaktiebolag, i föreningsform som en medlemsbank och i stiftelseform som en sparbank. Finansieringsrörelse kan bedrivas i bolagsform som ett kreditmarknadsbolag och i föreningsform som en kreditmarknadsförening.

På kreditinstitut ställs krav på startkapital. Det utgör även ett minimikrav på kapital under verksamhetens gång. I promemorian föreslås i huvudsak följande.

- Minimikravet på startkapital för ett bankaktiebolag och ett kreditmarknadsbolag höjs från 5 miljoner euro till 7,5 miljoner euro. För en sparbank, en medlemsbank och en kreditmarknadsförening höjs minimikravet från 1 miljon euro till 1,5 miljoner euro.
- Den nuvarande möjligheten till undantag från minimikraven under vissa förhållanden tas bort.

I promemorian föreslås också att tjänstepensionsföretag ska lämna viss information till Finansinspektionen i syfte att informationen ska göras tillgänglig i den gemensamma åtkomstpunkten för finansiell och hållbarhetsrelaterad information (European single access point, Esap).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 när det gäller de nya kraven på kapitalkrav och förtydligandet av kraven på kapitalbuffertar, och i övrigt den 10 januari 2030.

Innehållsförteckning

1	Lagförslag	4
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	4
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	5
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag	6
2	Minimikrav på kapitalbas för kreditinstitut	8
2.1	Minimikrav för startkapital	8
2.2	Kapitalbaskrav vid auktorisation	8
2.3	Särskilda minimikrav på kapitalbas under rörelsens gång	9
2.4	Nya minimikrav på startkapital för kreditinstitut	9
3	Krav på kapitalbuffertar för vissa ansvariga företag	12
4	Komplettering av krav på information från tjänstepensionsföretag	13
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	14
6	Konsekvensanalys	14
7	Författningskommentar	17
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	17
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	18
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag	19

1 Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

dels att 3 kap. 7 § och 9 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 5 och 6 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

5 §

Ett bankaktiebolag *skall* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst *fem* miljoner euro.

Ett bankaktiebolag *och ett kreditmarknadsbolag ska* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst *7,5* miljoner euro.

6 §

En sparbank *skall* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst *en miljon* euro.

En *kreditmarknadsförening, en medlemsbank och en sparbank ska* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst *1,5 miljoner* euro.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2. Äldre bestämmelser gäller för företag som före ikraftträdandet gett in en ansökan om tillstånd för bank- eller finansieringsrörelse till Finansinspektionen.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2014:966) om kapitalbuffertar dels att rubriken till 5 kap. ska lyda ”Buffertar för systemviktiga institut”,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 4 §, och närmast före 1 kap. 4 § en ny rubrik, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Tillämpning av krav på grupp- och undergruppsnivå

4 §

För ett ansvarigt företag enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2–4 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

1. tillämpas de bestämmelser i 2, 3, 6 och 7 kap. i denna lag som gäller på grupp- eller undergruppsnivå,

2. tillämpas 8 kap. i denna lag,

3. tillämpas 5 kap. 1 och 2 §§ i denna lag på gruppnivå, och

4. får 4 och 5 kap. 3–7 §§ i denna lag tillämpas på grupp- eller undergruppsnivå.

Det som sägs om institut ska då avse ett företag enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag

Härigenom föreskrivs¹ att 6 kap. 21 och 22 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

21 §

Principerna för aktieägarengagemang enligt 18 §, den årliga redogörelsen enligt 19 § och uppgifter enligt 20 § ska hållas tillgängliga på tjänstepensionsföretagets webbplats. Om tjänstepensionsföretaget inte har en egen webbplats får informationen hållas tillgänglig på en annan webbplats som enkelt kan nås.

Om tjänstepensionsföretaget inte redovisar omröstningar i den årliga redogörelsen på grund av att företaget har gett en sådan kapitalförvaltare som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/828, i uppdrag att ansvara för investeringarna, ska tjänstepensionsföretaget på webbplatsen uppge var kapitalförvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna.

Informationen ska tillhandahållas utan kostnad.

Om tjänstepensionsföretaget inte redovisar omröstningar i den årliga redogörelsen på grund av att företaget har gett en sådan kapitalförvaltare som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, i uppdrag att ansvara för investeringarna, ska tjänstepensionsföretaget på webbplatsen uppge var kapitalförvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna.

Informationen ska tillhandahållas utan kostnad. *Informationen ska även lämnas till Finansinspektionen.*

22 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. användning av derivatinstrument enligt 9 §,
 2. värdering av de tillgångar som avses i 14 § till verkligt värde, *och*
 3. förande av register enligt 16 §.
2. värdering av de tillgångar som avses i 14 § till verkligt värde,
 3. förande av register enligt 16 §, *och*

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864 av den 13 december 2023 om ändring av vissa direktiv vad gäller inrättandet av den europeiska gemensamma åtkomstpunkten och denna åtkomstpunkts funktionssätt, i den ursprungliga lydelsen.

*4. information som ska lämnas
till Finansinspektionen enligt 21 §
tredje stycket.*

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2030.

2 Minimikrav på kapitalbas för kreditinstitut

2.1 Minimikrav för startkapital

För kreditinstitut gäller omfattande bestämmelser om krav på eget kapital. Bestämmelserna är harmoniserade inom EU, i huvudsak genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, kallad tillsynsförordningen, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, kallat kapitaltäckningsdirektivet. Dessa regelverk bygger i sin tur på globala överenskommelser om minimikrav för kapital, främst det så kallade Baselregelverket, framtaget av Baselkommittén för banktillsyn.

I kapitaltäckningsdirektivet finns bestämmelser om minimikrav på startkapital (artikel 12). Som huvudregel ska ett kreditinstitut för att få tillstånd att inleda sin verksamhet som lägst ha ett kapital om 5 miljoner euro. För ”särskilda kategorier” av kreditinstitut kan kravet på startkapital bestämmas till ett lägre belopp, dock som lägst 1 miljon euro (artikel 12.1 och 12.4). Om en medlemsstat väljer att tillämpa detta undantag ska skälen för det anmälas till kommissionen och den Europeiska bankmyndigheten (EBA). Startkapitalet ska bestå av vissa kärnprimärkapitalposter som anges i tillsynsförordningen (artikel 12.2 i kapitaltäckningsdirektivet med hänvisning till artikel 26.1 a–e i tillsynsförordningen). Ett instituts kapitalbas får inte understiga beloppet för det startkapital som krävdes då institutet auktoriserades (artikel 93.1 i tillsynsförordningen).

Kapitaltäckningsdirektivets bestämmelser om startkapital är genomförda i svensk rätt i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, kallad LBF (3 kap. 3–7 §§). För bankaktiebolag gäller utan undantaghuvudregeln om ett krav på startkapital på motsvarande minst 5 miljoner euro (3 kap. 5 §). För en medlemsbank och ett kreditmarknadsföretag gäller huvudregeln om ett startkapital på motsvarande minst 5 miljoner euro, dock kan tillstånd ges till att ha ett lägre startkapital om balansomslutningen i den planerade rörelsen kan beräknas uppgå till högst 100 miljoner kronor eller, om institutet kommer att ha sin redovisning i euro, 12 miljoner euro. Startkapitalet får dock aldrig understiga motsvarande 1 miljon euro (3 kap. 7 §). För en sparbank gäller ett krav på startkapital på motsvarande minst 1 miljon euro (3 kap. 6 §).

2.2 Kapitalbaskrav vid auktorisation

Kapitalbaskrav avser den mängd kapital som ett kreditinstitut måste upprätthålla efter auktorisation, för att kunna absorbera möjliga förluster och för att ha tillräcklig motståndskraft mot de risker som verksamheten medför. Kravet bestäms vid tidpunkten för auktorisationen med tillämpning av kapitaltäckningsregelverket och baseras på sökandens affärsplan och risker kopplade till denna för en viss tid framåt, vanligen tre år. Det egna kapital som enligt denna beräkning krävs för att få tillstånd som

kreditinstitut kan alltså överstiga, men inte understiga, minimikravet för startkapital (jfr Europeiska centralbankens vägledning för bedömning av tillståndsansökningar, 2019).

2.3 Särskilda minimikrav på kapitalbas under rörelsens gång

Lagen om bank- och finansieringsrörelse innehåller särskilda bestämmelser om ändrat minimikrav på kapitalbas under rörelsens gång för en medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag som beviljats ett lägre startkapitalbelopp än motsvarande 5 miljoner euro (9 kap. 2 §). Syftet med bestämmelsen är möjliggöra för dessa institut att successivt öka sin kapitalbas allt eftersom balansomslutningen växer (se prop. 2002/03:139 s. 440–442).

En medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag som beviljats ett lägre startkapitalbelopp än motsvarande 5 miljoner euro får under rörelsens gång ha en kapitalbas som understiger det beloppet men som motsvarar minst (9 kap. 2 § första stycket):

- 2 miljoner euro om balansomslutningen överstiger 100 miljoner men inte 200 miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, 12 miljoner men inte 24 miljoner euro,
- 3 miljoner euro om balansomslutningen överstiger 200 miljoner men inte 300 miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, 24 miljoner men inte 36 miljoner euro,
- 4 miljoner euro om balansomslutningen överstiger 300 miljoner men inte 400 miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, 36 miljoner men inte 48 miljoner euro.

Om balansomslutningen överstiger 400 miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, 60 miljoner euro, ska institutet ha en kapitalbas motsvarande minst 5 miljoner euro (9 kap. 2 § andra stycket).

Kapitalbasens storlek ska beräknas efter den kurs som gällde vid beslut om tillstånd (9 kap. 2 § tredje stycket).

Oberoende av bestämmelsen måste instituten prestera en tillräcklig kapitaltäckning enligt övriga bestämmelser i kapitaltäckningsregelverket. Dessa kan i enskilda fall innebära högre krav på kapitalbas (jfr prop. 2002/03:139 s. 538).

2.4 Nya minimikrav på startkapital för kreditinstitut

Promemorians förslag

Ett bankaktiebolag och ett kreditmarknadsbolag ska när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 7,5 miljoner euro.

En sparbank, en medlemsbank och en kreditmarknadsförening ska när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 1,5 miljoner euro.

Undantaget om att krav på startkapital och på kapital under rörelsens gång får bestämmas med hänsyn till balansomslutningens storlek ska tas bort.

Skälen för promemorians förslag

Minimikravens nivåer bör justeras i förhållande till penningvärdets fall

Syftet med ett minimikrav på startkapital för kreditinstitut är att säkra en absolut lägstanivå för soliditeten hos nya kreditinstitut. Bestämmelserna i svensk rätt om minimikrav för startkapital har varit oförändrade sedan lagen om bank- och finansieringsrörelse infördes 2004. Minimivåerna för startkapital för kreditinstitut har i sin tur gällt sedan euron infördes den 1 januari 1999 (se t.ex. 9 kap. 4 § bankrörelselagen [1987:617]). Mellan åren 1995 och 1999 angavs samma belopp i ecu (se t.ex. 1 kap. 4 § dåvarande bankaktiebolagslagen [1987:618]). För att säkra syftet med bestämmelserna behöver de uppdateras, med beaktande av penningvärdets fall.

Som anges ovan bygger minimikrav på startkapital för kreditinstitut på EU-rätten. Det står dock medlemsstaterna fritt att på nationell nivå ha minimikrav som överstiger det minimikrav som anges i kapitaltäckningsdirektivet (jfr Europeiska centralbankens vägledning för bedömning av tillståndsansökningar, 2019).

Det saknas anledning att ifrågasätta att det belopp som anges i lagen om bank- och finansieringsrörelse för huvudregeln om ett minimikrav på 5 miljoner euro, liksom för undantagen från denna huvudregel, återspeglar rimliga nivåer i förhållande till tiden när lagen om bank- och finansieringsrörelse infördes. En uppdatering av minimikravet bör därför innebära en justering med hänsyn till penningvärdets fall med utgångspunkt i nu gällande belopp och från tidpunkten då lagen om bank- och finansieringsrörelse infördes.

Penningvärdets fall sedan bestämmelserna om minimikrav för kreditinstitut infördes i lagen om bank- och finansieringsrörelse 2004 är enligt statistiken för Statistiska centralbyråns konsumentprisindex cirka 50 procent. Med hänsyn till detta förefaller det rimligt att höja nivån på minimikravet enligt huvudregeln från motsvarande 5 miljoner euro till motsvarande 7,5 miljoner euro. Minimikravet enligt undantagen från huvudregeln bör höjas från motsvarande 1 miljon euro till motsvarande 1,5 miljoner euro.

Undantag från minimikrav på startkapital enligt huvudregeln bör inte längre gälla kreditmarknadsbolag

När den särskilda bestämmelsen om startkapital för kreditmarknadsbolag infördes, vilken medger ett lägre krav på startkapital än enligt huvudregeln om balansomslutningen understiger ett visst belopp, motiverades det med att ett sådant undantag skulle underlätta för möjligheten att bedriva finansieringsverksamhet i mindre skala (prop. 1992/93:89 s. 151). De skäl som anfördes för möjlighet till ett lägre startkapitalkrav har sedan dess fått

ändrad relevans. Att företag som ägnar sig åt kreditgivning agerar under likartade och högt ställda krav har på senare tid framhållits som en viktig förutsättning för en sund kreditmarknad (jfr prop. 2024/25:138). Det kan noteras att när bestämmelsen om startkapital för kreditmarknadsbolag ursprungligen infördes kunde endast aktiebolag och inte ekonomiska föreningar få tillstånd att driva finansieringsverksamhet (prop. 2002/03:139 s. 291). Det kan mot denna bakgrund ifrågasättas att aktiebolag som ägnar sig åt finansieringsrörelse, dvs. kreditmarknadsbolag, i dag skulle vara en sådan särskild kategori av kreditinstitut som bör vara föremål för möjlighet till lägre krav på startkapital. Det framstår däremot som rimligt att en finansieringsrörelse som drivs inom ramen för en ekonomisk förening, dvs. en kreditmarknadsförening, bör kunna ha ett lägre minimikrav på startkapital. Verksamheten hos en kreditmarknadsförening, vars syfte är att tillgodose medlemmarnas finansieringsbehov, har typiskt sett lägre incitament till riskbenägenhet och dess kapitalbas kommer huvudsakligen från medlemmarna. Detsamma gäller i stora delar för en medlemsbank. Även en medlemsbank bör därför fortsatt kunna ha ett lägre krav på startkapital.

De särskilda bestämmelserna om minimikrav på kapitalbas i förhållande till balansomslutningen ska tas bort

Enligt bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse får en medlemsbank och ett kreditmarknadsföretag ha ett lägre startkapital än enligt huvudregeln om balansomslutningen i den planerade rörelsen kan beräknas uppgå till högst 100 miljoner kronor eller, om institutet kommer att ha sin redovisning i euro, 12 miljoner euro (3 kap. 7 §).

För en medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag som fått ett lägre krav på startkapital än enligt huvudregeln innehåller lagen om bank- och finansieringsrörelse särskilda bestämmelser om ändrat minimikrav på kapitalbas under rörelsens gång, även här med nivåer kopplade till balansomslutningens storlek (9 kap. 2 §).

Som anförs ovan (avsnitt 2.2) bestäms kapitalbaskravet för kreditinstitut i samband med att tillstånd för verksamheten beslutas som den mängd kapital som institutet måste upprätthålla efter erhållet tillstånd, för att kunna absorbera möjliga förluster och för att ha tillräcklig motståndskraft mot de risker som verksamheten medför. Kravet sätts enligt de bestämmelser som gäller enligt kapitaltäckningsregelverket, bl.a. enligt tillsynsförordningen. Bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse om möjlighet att bestämma krav på startkapital utifrån balansomslutningen och om successiv ökning av kapitalbasen under rörelsens gång för kreditmarknadsföretag och medlemsbanker infördes cirka tio år innan tillsynsförordningen antogs. Tillsynsförordningen, som är direkt tillämplig, utgör tillsammans med kapitaltäckningsdirektivet den huvudsakliga EU-rättsliga grunden för hur kapitalbasen för kreditinstitut ska bestämmas, vid auktorisation och under rörelsens gång. Vid sidan om en lägsta nivå för startkapital finns det skäl att ifrågasätta att på nationell nivå ha en parallell ordning för att reglera denna fråga. I samband med en översyn av minimikraven för kreditinstitut framstår det därför som lämpligt att upphäva dessa bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

3 Krav på kapitalbuffertar för vissa ansvariga företag

Promemorians förslag

Det ska förtydligas att krav på kapitalbuffertar som gäller på grupp- eller undergruppsnivå ska gälla för vissa ansvariga företag, bl.a. finansiella holdingföretag som har godkänts som ansvariga för gruppens eller undergruppens kapitalkrav.

Det ska även förtydligas att bestämmelser om ingripanden och restriktioner mot företag som inte uppfyller vissa buffertkrav ska tillämpas på dessa ansvariga företag.

Skälen för promemorians förslag

Bestämmelser om kapitalbuffertar för kreditinstitut finns i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen). Bestämmelserna genomför kapitaltäckningsdirektivet i motsvarande delar.

En koncern som omfattar kreditinstitut ska som utgångspunkt stå under s.k. gruppbaserad tillsyn. Det innebär kortfattat att tillsynen över efterlevnaden av kapitaltäckningskraven tillämpas på en relevant grupp av företag inom koncernen och att gruppen ska uppfylla kraven på en konsoliderad nivå inom denna grupp. Det kan vara lämpligt att tillämpa kraven konsoliderat, särskilt för olika mindre delar av den samlade gruppen av relevanta företag inom koncernen. I dessa fall tillämpas bestämmelserna på s.k. undergruppsnivå (se bl.a. artikel 11 tillsynsförordningen).

Särskilda krav på grupp- respektive undergruppsnivå gäller kapitaltäckning inklusive krav på kapitalbuffertar (se bl.a. artikel 129–131 och 133 i kapitaltäckningsdirektivet). Om gruppen eller undergruppen ägs av ett finansiellt företag som inte självt är ett kreditinstitut kan det företaget som s.k. godkända finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag vara ansvariga för att uppfylla kraven på grupp- eller undergruppsnivå (se 3 kap. 1 §§ lagen [2014:968] om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag). Detsamma gäller utsedda institut som kontrolleras av moderholdingbolag som medgetts undantag från kravet på godkännande och finansiella holdingbolag som har utsetts som ansvarigt finansiellt holdingbolag för säkerställande av gruppkraven i en situation när ett godkänt finansiellt holdingbolag inte uppfyller villkoren för godkännandet (jfr artikel 3.3. i kapitaltäckningsdirektivet).

När det gäller buffertkraven bör detta ansvar komma till tydligare uttryck i lagtexten. Det bör även förtydligas att Finansinspektionens möjligheter till ingripande mot ett företag som inte uppfyller vissa buffertkrav även ska tillämpas på sådana ansvariga företag, liksom bestämmelserna om restriktioner och övriga krav som aktualiseras i dessa fall (se 8 kap. buffertlagen).

4 Komplettering av krav på information från tjänstepensionsföretag

Promemorians förslag

Ett tjänstepensionsföretag ska lämna information som företaget offentliggör om sitt aktieägarengagemang till Finansinspektionen, i syfte att informationen ska tillgängliggöras i den europeiska gemensamma åtkomstpunkten för finansiell och hållbarhetsrelaterad information (Esap).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om informationen som ska lämnas till Finansinspektionen.

Skälen för promemorians förslag

Ett tjänstepensionsföretag som investerar i aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad och som har getts ut av ett bolag inom EES, ska anta principer för sitt aktieägarengagemang i fråga om sådana aktier (6 kap. 18 § lagen [2019:742] om tjänstepensionsföretag). Tjänstepensionsföretaget ska offentliggöra principerna för aktieägarengagemanget, en årlig redogörelse för hur principerna har tillämpats, och eventuella skäl för att inte uppfylla kraven på sådan information, genom att hålla denna information tillgänglig på tjänstepensionsföretagets webbplats. Om tjänstepensionsföretaget gett i uppdrag åt en kapitalförvaltare att ansvara för investeringarna och kapitalförvaltaren därför i stället för tjänstepensionsföretaget offentliggör information om omröstningar, ska tjänstepensionsföretaget på webbplatsen uppge var kapitalförvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna. (6 kap. 21 § samma lag).

Enligt regelverket om en europeisk gemensam åtkomstpunkt som ger centraliserad tillgång till allmänt tillgänglig information som är relevant för finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet (European single access point, Esap) ska denna information även tillgängliggöras i Esap med början den 10 januari 2030 (se artikel 14c.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG [direktivet om aktieägares rättigheter], jfr prop. 2025/26:124). Förslag på lagändringar som genomför kraven i direktivet om aktieägares rättigheter på tillgängliggörande av information i Esap finns i prop. 2025/26:124. Av förbiseende omfattar förslagen i propositionen inte information om aktieägarengagemang från tjänstepensionsföretag.

Tjänstepensionsföretaget bör lämna informationen om aktieägarengagemang till Finansinspektionen i syfte att den ska tillgängliggöras i Esap (jfr artikel 14c.1 i direktivet om aktieägares rättigheter och nämnda prop. s. 90–92).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om informationen som ska lämnas till Finansinspektionen, i syfte att den ska tillgängliggöras i Esap (jfr artikel 14c.1 och 14c.2 i samma direktiv och jfr s. 86–88 samma prop.).

5 Ikräftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag

Lagändringarna som gäller de nya kraven på startkapital och kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingbolag ska träda i kraft den 1 januari 2027.

För företag som har ansökt om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse före den tidpunkten ska äldre bestämmelser om minimikrav för startkapital gälla.

Övriga lagändringar ska träda i kraft den 10 januari 2030.

Skälen för promemorians förslag

Lagändringarna som gäller de nya kraven på startkapital och kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingbolag bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2027.

En ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse som har lämnats in till Finansinspektionen före ikraftträdandet bör prövas med tillämpning av de krav på startkapital som gällde när ansökan lämnades in. Dock bör kraven på successiv ökning av kapitalbas under rörelsens gång inte tillämpas från och med den 1 januari 2027 oberoende av när ansökan om tillstånd lämnades in till Finansinspektionen.

Enligt direktivet om aktieägares rättigheter ska medlemsstaterna säkerställa att information om ett tjänstepensionsföretags aktieägar-engagemang tillgängliggörs i Esap från och med den 10 januari 2030 (artikel 14c.1). Förslagen på lagändringar för genomförande av direktivets krav bör därför träda i kraft detta datum.

6 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning

Genom förslagen på nya krav på startkapital höjs i huvudsak minimikraven på startkapital för kreditinstitut. Förslagen bidrar till stärkt soliditet hos nya kreditinstitut, vilket i sin tur är ägnat att stärka den finansiella stabiliteten.

Förslagen på nya krav på startkapital innebär vissa ökade kostnader för nya kreditinstitut.

Förslagen på nya krav på startkapital innebär inga ökade kostnader för myndigheter och domstolar.

Förslagen på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag rör klargöranden av gällande rätt och har därför liten effekt för det allmänna och enskilda.

Förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap innebär att svensk rätt anpassas till kraven i direktivet om aktieägares rättigheter. Förslaget innebär mycket begränsande kostnader för tjänstepensionsföretag och för Finansinspektionen. Kostnaderna för Finansinspektionen ryms inom befintliga ekonomiska ramar.

Skälen för promemorians bedömning

Förslagets syfte och alternativa lösningar

Förslaget på nya krav på startkapital syftar till att uppdatera nivåerna för minimikrav på startkapital för kreditinstitut med hänsyn till penningvärdets fall. Förslagen syftar även till att införa generella minimikrav på startkapital för kreditinstitut och att upphäva nationella krav på kapitalbas under rörelsens gång för en bättre överensstämmelse med EU-rätten. Förslagen går inte utöver vad som krävs för att uppfylla dessa syften. Det bedöms inte finnas några alternativa lösningar som skulle vara lämpliga.

Förslaget på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag syftar till ett tydligare genomförande av kapitaltäckningsdirektivet. Det bedöms inte finnas några alternativa lösningar som skulle vara lämpliga.

Förslaget på krav på tillgängliggörande av information om ett tjänstepensionsföretags aktieäwarengagemang i Esap syftar till att anpassa svensk rätt till kraven i direktivet om aktieägares rättigheter. Förslaget går inte utöver vad som krävs för att uppfylla dessa syften. Det bedöms inte finnas några alternativa lösningar som skulle vara lämpliga. Anpassningarna krävs enligt unionsrätten. Att inte införa de bestämmelser som nu föreslås utgör alltså inte något alternativ.

Offentligfinansiella effekter

Förslagen har inga offentligfinansiella effekter.

Effekter för företagen

Förslaget på nya krav på startkapital berör företag som ansöker om tillstånd att bli kreditinstitut. Förslagen innebär att kostnaderna för dessa företag för att uppnå tillräckligt startkapital kan öka i viss mån. För en kreditmarknadsförening och en medlemsbank sänks dock minimikravet på startkapital från som mest motsvarande 5 miljoner euro till en generell nivå motsvarande 1,5 miljoner euro. Det finns inte anledning att utgå ifrån att det kommer att vara särskilt många fall då ett krav på kapitalbas enligt förslagets bestämmelser blir högre än med tillämpning av övriga bestämmelser i kapitaltäckningsregelverket.

Förslaget på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag syftar till ett tydligare genomförande av kapitaltäckningsdirektivet. Det finns ca tio finansiella holdingföretag i Sverige som berörs av ändringarna. Det är sannolikt att förtydligandet kommer att leda till en ökad tillämpning av kraven på kapitalbuffertar för dessa företag, vilket kan leda till ökade kostnader. Det är dock svårt att bedöma omfattningen av detta.

Förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap berör tjänstepensionsföretag. Dessa företag omfattas redan av förslag på krav på

tillgängliggörande avseende annan information i Esap, se prop. 2025/26:124. Den komplettering av dessa krav som promemorians förslag innebär kommer endast att medföra marginella merkostnader, vilka rymms inom den bedömning av kostnaderna för företag på grund av Esap som görs i prop. 2025/26:124 (s. 98–101).

Samhällsekonomiska effekter

Genom förslaget på nya krav på startkapital höjs i huvudsak minimikraven på kapital för kreditinstitut. Förslagen bidrar till stärkt soliditet hos nya kreditinstitut, vilket i sin tur är ägnat att stärka den finansiella stabiliteten.

Förslaget på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag syftar till ett tydligare genomförande av kapitaltäckningsdirektivet. En ökad tillämpning av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag bidrar till stärkt soliditet hos de företagsgrupper som dessa företag ansvarar för, vilket i sin tur är ägnat att stärka den finansiella stabiliteten.

När det gäller förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap hänvisas till bedömningen i prop. 2025/26:124 (s. 101).

Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget på nya krav på startkapital medför inga merkostnader för Finansinspektionen eller de allmänna förvaltningsdomstolarna.

En ökad tillämpning av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag kan endast innebära en marginell ökning av administrativ börda för Finansinspektionen och de allmänna domstolarna. Ökade kostnader för detta bedöms rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

När det gäller förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap hänvisas till bedömningen i prop. 2025/26:124 (s. 101–102). De kompletteringar av kraven som föreslås i promemorian innebär försumbara ytterligare kostnader för Finansinspektionen, vilka rymms inom befintliga ekonomiska ramar.

Hållbarhet

Förslaget på nya krav på startkapital och förslaget på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag har inga effekter på hållbarhet.

När det gäller förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap hänvisas till bedömningen i prop. 2025/26:124 (s. 103).

Jämställdhet

Förslagen påverkar inte jämställdheten mellan kvinnor och män.

Överensstämmelse med EU-rätten

Hur förslaget på nya krav på startkapital förhåller sig till EU-rätten behandlas i avsnitt 2.4.

Hur förslagen på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag förhåller sig till EU-rätten behandlas i avsnitt 3.

Hur förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap förhåller sig till EU-rätten behandlas i avsnitt 4.

Behov av särskilda informationsinsatser

Förslagen på nya krav på startkapital förslagen på förtydligande av kraven på kapitalbuffertar för finansiella holdingföretag föranleder inga särskilda informationsinsatser.

När det gäller förslaget på krav på tillgängliggörande av information i Esap hänvisas till bedömningen i prop. 2025/26:124 (s. 104).

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

3 kap.

5 § Ett bankaktiebolag *och ett kreditmarknadsbolag ska* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 7,5 miljoner euro.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om minimikrav på startkapital för vissa bolag. Bestämmelsen genomför delvis artikel 12 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 2.4.

Ändringen innebär att minimikravet på startkapital för ett bankaktiebolag och ett kreditmarknadsbolag, som läggs till i paragrafen, höjs från motsvarande 5 miljoner euro till motsvarande 7,5 miljoner euro.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

6 § En *kreditmarknadsförening, en medlemsbank och en sparbank ska* när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 1,5 miljoner euro.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om minimikrav på startkapital för vissa aktörer. Bestämmelserna genomför delvis artikel 12 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 2.4.

Ändringen innebär att minimikravet på startkapital för en sparbank höjs från motsvarande 1 miljon euro till motsvarande 1,5 miljoner euro. Eftersom medlemsbank och kreditmarknadsföretag läggs till i paragrafen innebär ändringen även att denna nivå på kravet på startkapital blir generellt tillämplig på dessa aktörer.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

1 kap.

4 § För ett ansvarigt företag enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2–4 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

1. tillämpas de bestämmelser i 2, 3, 6 och 7 kap. i denna lag som gäller på grupp- eller undergruppsnivå,

2. tillämpas 8 kap. i denna lag,

3. tillämpas 5 kap. 1 och 2 §§ i denna lag på grupp- och undergruppsnivå, och

4. får 4 och 5 kap. 3–7 §§ i denna lag tillämpas på grupp- eller undergruppsnivå. Det som sägs om institut ska då avse ett företag enligt första stycket.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om lagens tillämpning. Paragrafen genomför delvis artikel 3.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 3.

Paragrafen förtydligar att krav på kapitalbuffertar gäller på grupp- och undergruppsnivå för vissa ansvariga företag. Med ansvariga företag enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2–4 lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag avses

- ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 kap. 8 §,
- ett kreditinstitut som är dotterföretag till ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES som har undantagits från kravet på godkännande och som ansvarar för att säkerställa att kraven på grupp- och undergruppsnivå är uppfyllda, och
- ett företag som av Finansinspektionen tillfälligt utsetts att vara ansvarigt företag.

Första stycket innebär att vissa bestämmelser gäller också för andra företag än institut.

Punkt 1 innebär ett förtydligande om att kraven på att upprätthålla ett kombinerat buffertkrav, samt krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, på grupp- och undergruppsnivå gäller för de utpekade ansvariga företagen. Det innebär t.ex. att kravet på en kapitalkonserveringsbuffert enligt 3 kap. 1 § är gällande för ett ansvarigt finansiellt holdingföretag på grupp- och undergruppsnivå. Det finansiella holdingföretaget har dock ingen skyldighet att uppfylla kraven på kapitalbuffertar på individuell nivå.

Punkt 2 innebär ett förtydligande om att Finansinspektionens ska ingripa mot utpekade ansvariga företag som inte uppfyller buffertkraven, liksom att bestämmelserna om restriktioner och övriga krav i 8 kap. gäller för dessa företag.

Punkt 3 innebär ett förtydligande om att Finansinspektionens ska besluta om kapitalbuffert på grupp- och undergruppsnivå för globalt systemviktiga institut även beträffande de utpekade ansvariga företagen, för det fall det skulle bli aktuellt.

Punkt 4 innebär ett förtydligande om att Finansinspektionens möjlighet att besluta om systemrisikbuffert och kapitalbuffert för övriga

systemviktiga institut på grupp- och undergrupp-nivå även omfattar utpekade ansvariga företag.

Enligt *andra stycket* ska, vid tillämpningen av de aktuella bestämmelserna, det som sägs om institut avse ett företag enligt första stycket.

I 8 kap. 6 § första stycket anges att om ett institut inte uppfyller kraven i detta kapitel, får Finansinspektionen tillämpa bestämmelserna om ingripande i de lagar som reglerar institutets verksamhet. För finansiella holdingbolag finns bestämmelser om ingripande i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag

6 kap.

21 § Principerna för aktieägarengagemang enligt 18 §, den årliga redogörelsen enligt 19 § och uppgifter enligt 20 § ska hållas tillgängliga på tjänstepensionsföretagets webbplats. Om tjänstepensionsföretaget inte har en egen webbplats får informationen hållas tillgänglig på en annan webbplats som enkelt kan nås.

Om tjänstepensionsföretaget inte redovisar omröstningar i den årliga redogörelsen på grund av att företaget har gett en sådan kapitalförvaltare som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, i uppdrag att ansvara för investeringarna, ska tjänstepensionsföretaget på webbplatsen uppge var kapitalförvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna

Informationen ska tillhandahållas utan kostnad. *Informationen ska även lämnas till Finansinspektionen.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur ett tjänstepensionsföretag ska offentliggöra information om aktieägarengagemang. Ändringen i tredje stycket genomför delvis artikel 14c.1 i direktivet om aktieägares rättigheter. Övervägandena finns i avsnitt 3.

I *andra stycket* ändras den statiska hänvisningen till direktivet om aktieägares rättigheter till att avse direktivet i lydelsen enligt direktiv (EU) 2023/2864.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att tjänstepensionsföretaget ska lämna den information som offentliggörs till Finansinspektionen, i syfte att informationen ska tillgängliggöras i European Single Access Point (Esap).

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. användning av derivatinstrument enligt 9 §,
2. värdering av de tillgångar som avses i 14 § till verkligt värde,
3. förande av register enligt 16 §, och
4. information som ska lämnas till Finansinspektionen enligt 21 § tredje stycket.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Övervägandena finns i avsnitt 3.

I paragrafen införs en ny *punkt 4* som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i information som ska lämnas till Finansinspektionen enligt 21 §

tredje stycket, i syfte att informationen ska tillgängliggöras i Esap (jfr artikel 14c.1 och 14c.2 i direktivet om aktieägares rättigheter).

Övriga ändringar är endast redaktionella.